

Szegedi ünnepi hetek

A névtelenek helytállásáról

U rak, papok, katonák, falu népe... — egy-egy szó csupán a színlelés, a valóságban azonban a dráma, az opera és a daljáték legfontosabb eleme, valóságos főszereplője a tömeg. Szabadtéri játékokon a produkció igazi hatásait éppen az ő játékaik, beállításuk és mozgásuk adja. A nagy tér velük telik meg, ők népesítik be a központi várak és a paraszttáborok, s ők kölcsönöznek monumentalitást a cselekményeknek, az ő dinamikájuk lendíti előre a főhőst. A produkció egységessége és határozottsága szempontjából a tömeg, a statisztéria az előadás egyik legfontosabb pillére.

Nemcsak a színlelés, itt sincs mód arra, hogy két-háromszáz nevet felsoroljunk, mégis igazságosnak tartjuk, hogy ezek a névtelen szereplők elnyerjék a társadalom elismerését, éppen úgy, mint a főszereplők, s azon együttesen osztozzanak.

Heteken keresztül dolgoztak, nappali forrásban és éjszakai hűvösben, tízszer százszor ismételték farsadhatatlanul, türelemmel, zúgó-dás nélkül, hogy apró munkájukkal egy-egy téglát elhelyezzenek a kultúra csodálatos szép épületén — a Szegedi Szabadtéri Játékok intézményén.

Idősebb és fiatal munkások, munkások, karhatalmisták, honvédek, diákok jöttek az első hívó szóra, s az ügryhöz illő fegyverrel és lelkiismeretességgel dolgoztak. Megbízatusukat, színpadi feladatukat olyan komolyan vették valamennyien, hogy a jó összmunka eredményeként egyetlen előadáson sem követtek el súlyosabb hibát — ellenkezőleg: minden esetben pontosan teljesítették játékfeladataikat. Lehetőség, hogy volt közöttük, akit szereplési ambíció, vagy egyéb törekvés ösztönzött, a végzett munka és a köztük uralkodó szellem mégis azt igazolja, hogy valamennyiüket a játékok iránti szeretet hozta ide, s nem a csekély honorárium keresése, vagy a munka érdekessége.

Szép feladat a művészet köznevelőjeként dolgozni. S külön öröm, hogy erre oly sok munkás is vállalkozott, közöttük számos kommunista, a munkásság és a karhatalom derék tagjai is, akik valóságos példát mutattak a többieknek munka-fegyverrel, emberi magatartással és ügyességgel.

A felelősségért számos szép példát idézhetünk a statisztákra emlékezve, de ezúttal csak egyhez ragaszkodunk, amely egymagában is általános érvényű. Az egyik statisztika váratlanul megbetegedett, nem tudott elmenni a következő próbára, de lelkiismeretessége nem engedte meg, hogy tanácsatlanságban hagyja csoportvezetőjét: hozzátartozóját küldte el a próbára, hogy mutassa be az orvosi igazolást. És nemcsak a felnőttek, a fiatalabb generáció is teljes komolysággal dolgozott, a gyerekek pedig különös lelkesedéssel vettek részt a munkában, hihetetlen tanulmányi sikerrel és szolgálatkészséggel.

Természetesen hozzátartozott ehhez a magatartáshoz és áldozatvállaláshoz az a tapintatos és emberséges vezetési módszer is, amely irányításukat jellemezte. Egyetlen panasz, sérelem nem merült fel a több hetes próba- és előadássorozat idején. A szegediek még emlékezhetnek, hogy a statiszták sohasem részesültek ilyen megbecsülésben a szabadtéri játékokon. Különben miért is rendeztek volna felvonulást, tüntetést és sztrájkot a 30-as évek játékaik? Csekély tiszteletdíjukért és az embersé-

gesebb bánásmódot kellett harcolniuk, s nem a tömeg-játék tökéletes kivitele volt a legfőbb gondjuk, hanem az, hogy miként szorítsák a vállalt kötelezettségek teljesítésére a kapitalista rendező bizottságot.

Serkentette őket munkájuk megbecsülésének érzése is. Sokan emlegetik beszélgetések alkalmával, hogy milyen kedvesek voltak velük szemben a szovjet balettművészek. Jóllehet nekik az ő ösztönző közönetük a szép együttműködésért, s az is, hogy amikor a táncosok a közönség viharos tapsait fogadták, minden esetben magukkal vitték a színpad elejére a magyar statisztákat is. Bur-

mejszter balettmester külön köszönetét is örömmel nyugtázták.

Helytállásukról és munkájukról szólva azonban meg kell emlékezni egy visszafogó is. A sokszor éjszaka-ba nyúló próbák meglehetősen igénybe vették a fiatalabb fizikumát, ezenkívül — különösen a középiskolásokra vonatkozó — helyenként káros hatások is érték őket.

Még két este tapsolunk nekik és a szereplőknek. Aztán egy évre elül a Beloiannisz tér kedves zaja. Jövő nyáron azonban ismét munkába állnak a statiszták is, tapasztalatokban és szándékban meginkább megerősödve.

(mn)

Tegnap az eső miatt nem tarthattak előadást a szabadtéri színpadon

A szegedi szabadtéri játékok ideai történetében tegnap este megtörtént az, amitől a rendkívüli időjárás miatt az egész szezonban tartottunk: az eső elmosta az előadást. A nyitány elhangzása után, az első jelenetnél szakította meg a vihar a János vitézt. A közönség a közelben keresett védelmet a zápor elől és türelmesen várta, hogy az eső elálljon. Sajnos, negyed 10-ig nem kedvezett az időjárás a produkciónak, így a rendezőség bejelentette, hogy az eső által félbeszakított előadást ma este tartják meg. A vidékiek jegyét visszaváltották, a többi jegy

a ma esti műsorra érvényes. Az esetleg a mai nap folyamán, még az esti órák előtt visszautazni szándékozó nem zavarodott a jegyirodában (Károlyi utca 15.) fizetk vissza a belépő díját, amennyiben a kiindulási állomáson lebélyegzett szabad-terei jegyeiket felmutatják.

A vidékiektől visszaváltott jegyeket a szegedi közönség rendelkezésére bocsátják és árusításukat reggel 9 órakor kezdik meg a jegyirodában.

A János vitéz — tegnapi téves közlésünkől eltérően — a mai előadáson túl még szombaton és vasárnap szerepel a programban.

BIZONYÁRA bi-

zarr ötletnek tartja, hogy olvasó azt, hogy valaki hátulról, a kulisszák mögött végig egy előadást. Magam mégis vállalkoztam erre, hogy bemutassam a csillogó, szép szöveget, az előadásnak a főnökjait is. Így talán teljesebb, keresebb lesz a kép, amelyet egy olyan előadásról szerezhet a néző, amelyben százak játszanak és vonulnak fel szigorú rend szerint, felvonásról-felvonásra átváltozva, új és új ruhában, illetve szerepkörben. Talán nem lesz ez illúziórontás sem, még ha azzal is kell kezdeni, hogy ami a nézőtér számára oly költői, az itt a legegyszerűbb próza, hétköznapi munka — ünnepi feszültséggel.

Felcsendül a nyitány... a színpadon fények villannak... a nézőtér feszült figyelem és csend — itt hátul meg szigorú utasítások, katonás vezényszavak, izgatott sugdolóadás.

— Felállni!
— Mindenki a helyén van?
— Álljunk takarásba!

Most éppen egy lány furulyaszót élvez a közönség, a fekete takarófűgőny mögött pedig fortisszimót bög egy nevetlen és tanulatlan birk. Erre az egyik statisztavezető indulatosan odaszól a juhásznak:

— Hallgattassa el! Azonnal hallgatassa el azt a jószágot!

Erre aztán van derűtség a vásznak mögött!

Ismét jön a segédrendező.

— A szemüvegét meg a karórát fönne ne felejtse senki!

Mennyi izgalom, idegesség vibrált itt a jelenések között. Most éppen Sándor Lajos díszlettervező rohan.

Helyszíni közvetítés — a kulisszák mögül

— Azonnal szóljatok a világosítóknak, hogy vegyék le azt a piros fényt a díszletről! Hányszor megmondtam már, hogy oda egy lágy kék csik kell!

Lassan vége lesz a nyitánynak. Ugy állnak itt kétoldalt a színpadi bejáratnál a szereplők és a statiszták, mint a katonák a rohamvonalban. A trombitaszóra várnak.

— Trararara...

A falu népe négy oldalról beözönlök a hatalmas színpadra. De nem úgy, mintha először csinalnák. Mindenki megvan a maga kis útvonala, de még az is, hogy hol kell megállni, s hol mit kell játszani.

A kórus zúg, s az egész eleven tömeg hullámláz, kíváncsiskodva és lázasan.

— Megjötték a szép húszárok...

A BOSZORKÁNY házanak színpad mögött Gobbi Hilda és Házy Erzsébet üldögelnek, két kis széken, emitt Domahidi László barátkozik az egyetlen civilvel, a Haladás Tsz juhászával és az okos pulival. De nincs sok idő az eszmecsere, mert a »végszó« közeledik — »sorakoztatni« kell a nyáját is. Ehhez pedig nem lehet későn hozzáfogni, mert az ostoba birk nem túl engedelmek.

— Lekésünk, lekésünk! Mi lesz a birkákkal?

Koppán a kampós juhászbot, s a nyáj megindul. Nem jószántából, nem is szereplési viselkedésből — a színpadra szórt néhány csomó zöld fűcsábítja.

Bagdadba is eljutott a híre...

Idén igazán nem csaptunk nagy külföldi propagandát a szabadtéri játékoknak, mégis eljutott a híre minden világrészbe. Az idegen nyelvű prospektusokat rokonok, ismerősök és hivatalok postázták Amerikába, Ausztráliába, a Szovjetunióba, s szinte valamennyi országba. Így történhetett meg, hogy a napokban két bagdadi biológussal találkozhattunk Szegeden. A Kulturális Kapcsolatok Intézetének vendégeként készülődtek Magyarországra, tanulmányútra, amikor kezükbe került a szegedi prospektus. Érdeklődésüket azonnal megnyerte a nagy szegedi kulturális esemény és látogatásukat úgy időztették, hogy ide is eljuthassanak.

Tervük sikerült is: néhány napig Szeged vendégei voltak, láttak két előadást és nem győztek hálálkodni azért a véletlen szerencsért, hogy kezükbe került Bagdadba a szabadtéri játékok műsorfüzete.

Otthon bizonyára jó propagandistái lesznek a játékoknak.

„Tetőtől — talpig“

Ma vídám városi üzsögeden

A KISZ márosi Bizottsága ma, pénteken este 8 órai kezdettel »Tetőtől talpig« címmel vídám márosos estet rendez az újszegedi szabad-terei színpadon.

Rossz idő esetén az előadást augusztus 17-én, hétfőn este 8 órakor tartják meg.

Idegenforgalmi „szóttés“ a szabadtéri játékokhoz

Dallamos olasz beszéd csengett tegnap a Klauzál téren. Szeged idegenforgalmi szóttésébe húsz főnyi milánói turistacsoport hozott újabb színfoltot. Csak néhány órát töltöttek itt, de amit ezalatt láttak, nyomban megnyerte tetszésüket, akárcsak — ezt jólesően eldicsékvés nélkül állíthatjuk — az előtűk itt járt számos külföldi csoportnak. Összint szavakat írt Marani Abilano olasz újságíró az Idegenforgalmi Hivatal emlékkönyvébe, amikor szülőhazája nyelvén e sorokat vetette papírra: »Szeged gyönyörű város, impozáns és csodálatos a szabad-terei játékok színhelye. Remélem, nagyon hamarosan visszajöhetek ismét ide és egész Magyarországot is megtekinthetem«.

Kilencvenezren a játékokon

Igen, a szép olaszhonból, a tenger övezte földről is szívesen jönnek hozzánk kellemes napok eltöltésére. S most, amikor már csak két estén hangzik fel a szabad-terei játékok harsonája, érdemes egy pillantással visszanezézni, hogy mennyi embert is vonzottak ide a város eseményei.

Holnapra és vasárnapra minden jegy már elővételben elfogyott, így tehát ke-zen megállapíthatjuk, hogy a játékok 16 előadásában közel 90 ezer ember gyönyörködhetett. Az 5000 személyes nézőteret ugyanis nemcsak 80–90 pótshékkal egészítették ki, hanem az egyetemi épület teraszára is még 500 széket helyeztek el estémként.

Braziliától Moszkváig

— Megkapó ez a szám, de még többet mondhatunk, ha a város látogatottságáról, idegenforgalmáról beszélünk — tájékoztatta lapunkat er-

ről Gács György, a Szegedi Idegenforgalmi Hivatal vezetője. — Igen sokra tehető ugyanis azoknak a száma, akik annak ellenére ide utaztak, hogy előzőleg nem juthattak jegyhez. Abban reménykedtek, hogy majd itt vásárolhatnak belépőjegyet, de ha nem, akkor is legálább látják a szabad-terei játékok városát. S beszélhetünk arról is, hogy nap mint nap kaptunk budapesti külkereskedelmi vállalatinktól telefonhívásokat, amelyekben külföldi üzletfeleik kérését tolmácsolták a szabad-terei játékok megtekintésére. Igyekeztünk minden ilyen igényt minél kedvezőbbre ki-egéltetni. Szinte nem is tudnám már felsorolni, hogy hányféle külföldi járt a megnyitó óta Szegeden, egyéni utasok és turistacsoportok egyaránt. Járt nálunk több angol utazó, bagdadiak, franciák, lengyelek, csehszlovákok, sőt még brazilok is, a turistacsoportok között pedig több szovjet, csehszlovák, lengyel, német csoport érkezett. Most újában várunk ismét kétnapos tartózkodásra az NDK-ból egy turistacsoportot.

Autóbuszon, vonaton, repülőn

E külföldi idegenforgalom adatai mellett nem érdektelen megjegyezni a belföldi érdeklődők nagy számát is. Az ország különböző részeiből, Szombathelytől Szolnokig, Pécsőtől Nyíregyházáig, összesen 43 autóbusz-külön-járat hozta Szegedre az idegeneket, ezenkívül Budapestről négy alkalommal, összesen hatezer vendéget hozott a különvonat és ezer-személyes különvonat érkezett Sopronból is. Három megyéből, Csongrád, Békés és Szolnok megyéből, állandóan szállították a mentesítől különvonatok az utasokat. Mindezeket felül Budapestről 2–2 napos tartózkodásra 19 alkalommal jött különrepülőgép. S külön érdeklőség, hogy az Autó-mobil Klub szervezésében két alkalommal 40 gépkocsiból álló autókaván is befutott az ország minden részéből benevezett résztvevőkkel.

315 = háromezzerrel?

S ami mindezekkel együtt talán a legmeghökkentőbb: Szegeden megtörtént az a matematikai csoda, hogy a 315 egyenlő lett háromezzerrel... Ezt az elszállásolásra értjük. A jelenlegi szegedi két szállodában ugyanis 315 férőhely áll összesen rendelkezésre. Ezzel szemben csúcsgazdálkodási napokon a még nem teljesen feldolgozott adatok alapján háromezernél is több embert szállított el az Idegenforgalmi Hivatal. Méghozzá nem is rosszul. Az idegenek megelégedéssel szölgtek a felcsinált kollégiumi, diákotthoni szobákról, a romantikus tiszai tanyaház ivó-vízzel, villanyal ellátott intí-m lakosztályairól, s nem kevésbé arról a száz magán-helyről, amelyen a fizető vendéglátó szolgálat keretében nyújtottak pihenést az idegeneknek. E helyeken olyan, kellemes kapcsolat alakult ki a szállásadók és a vendégek között, hogy többben jövőre is ugyanoda szeretnének majd visszatérni.

»Visszatérni!...« Ez a szó magyarul és olaszul, németül és oroszul egyaránt annyiszor hangzik el e napokban. Az itt jártaknak tetszett mindaz, amit e város dolgozó nyújtottak már az első, kísérletnek számít esztendőben is, és Szeged a játékok után, jövőre az új játékokon és mindenkor hívja és várja vendégeit.

(—ös)

Két jelenés közben pihenve beszélgetnek a statiszták a színpadok mögött

A legkedvesebb kellék a virág. A lányok örömmel veszik át a kellékeket